

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ (ДПС)

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від _____ 20 ____ р. № _____

На № _____ від _____ 20 ____ р.

Головним управлінням ДПС в областях,
м. Києві

Міжрегіональним управлінням ДПС по
роботі з великими платниками податків

Інформаційно-довідковий департамент
ДПС

Державна податкова служба України з метою забезпечення належного декларування податкових зобов'язань з акцизного податку з урахування змін, внесених до Податкового кодексу України (далі Кодекс) Законом України від 23 лютого 2024 року № 3603-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства» (далі - Закон № 3603), повідомляє наступне.

1. Особливості внесених змін до Кодексу

Законом № 3603, який набрав чинності 16 березня 2024 року, внесено зміни до п. 214.6 ст. 214 Кодексу, яким встановлюється особливість визначення бази оподаткування акцизним податком з урахуванням норм втрат підакцизної продукції, а саме:

виробничих втрат і виходу спирту етилового, спиртових дистиллятів, біоетанолу, норми втрат спирту, виноматеріалів, соків під час виробництва алкогольних напоїв, норми виробничих втрат алкогольних напоїв;

втрат нафтопродуктів під час їх приймання, зберігання, відпуску, перевантаження та транспортування;

сукупних втрат та відходів ферментованої тютюнової сировини під час її зберігання, транспортування і використання у виробництві тютюнових виробів;

сукупних втрат та відходів неферментованої тютюнової сировини під час зберігання, транспортування, виробництва ферментованої тютюнової сировини;

норм втрат рідин, що використовуються в електронних сигаретах, під час їх зберігання, транспортування і використання у виробництві, у тому числі електронних сигарет.

Розмір норм втрат окремих підакцизних товарів (спирту, біоетанолу, спиртових дистилятів, нафтопродуктів) встановлюється Кабінетом Міністрів України, зокрема:

постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2022 року № 1218 затверджено норми виробничих втрат і виходу спирту етилового, у тому числі біоетанолу;

постановою Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2022 року № 1310 затверджено норми виробничих втрат спирту коньячного, зернового дистиляту та інших спиртових дистилятів і норм втрат спирту та готової продукції під час виробництва деяких видів алкогольних напоїв;

постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2023 року № 77 затверджено вимоги до обліку, зберігання, відпуску, приймання і транспортування спирту етилового та норми втрат спирту етилового під час зберігання та транспортування залізничним, водним і автомобільним транспортом;

постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 686 затверджено норми втрат нафтопродуктів під час їх приймання, зберігання, відпуску, перевантаження та транспортування.

Розмір нормативних втрат інших видів підакцизної продукції (тютюнових виробів та сировини) визначається безпосередньо п. 214.6 ст. 214 Кодексу.

Щодо порядку визначення бази оподаткування акцизним податком у разі наявності понаднормативних втрат та відходів.

Пунктом 214.6 ст. 214 передбачений порядок визначення бази оподаткування акцизним податком у разі наявності понаднормативних втрат та відходів, а саме:

для спирту етилового, у тому числі біоетанолу, спиртових дистилятів базою оподаткування є понаднормативно втрачена їх кількість;

за наявності понаднормативних втрат спирту, виноматеріалів, соків під час виробництва алкогольних напоїв або понаднормативних виробничих втрат алкогольних напоїв базою оподаткування є кількість таких понаднормативно втрачених товарів (продукції);

для ферментованої тютюнової сировини під час її зберігання, транспортування і використання у виробництві тютюнових виробів базою оподаткування є втрачений обсяг тютюнової сировини, який перевищує сукупні норми втрат та відходів, визначені Кодексом, за відповідний календарний (звітний) місяць;

для неферментованої тютюнової сировини під час її зберігання, транспортування, виробництва ферментованої тютюнової сировини базою оподаткування є втрачений обсяг тютюнової сировини, який перевищує сукупні норми втрат та відходів, за відповідний календарний (звітний) місяць;

для рідин, що використовуються в електронних сигаретах, під час їх зберігання, транспортування і використання у виробництві, у тому числі електронних сигарет базою оподаткування є втрачений об'єм рідин, що використовується в електронних сигаретах, який перевищує норми втрат;

для нафтопродуктів під час їх приймання, зберігання, відпуску, перевантаження та транспортування та якщо з таких обсягів акцизний податок не сплачувався або сплачувався за пільговою ставкою базою оподаткування є втрачений обсяг нафтопродуктів, який перевищує норми втрат.

2. Особливості заповнення декларації з акцизного податку з урахуванням змін, внесених до Кодексу Законом № 3603

Порядок заповнення та подання декларації з акцизного податку затверджений наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 14 «Про затвердження форми декларації з акцизного податку, Порядку заповнення та подання декларації з акцизного податку», зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 30.01.2015 за № 105/26550 (далі – Декларація).

Згідно з абзацом другим п. 46.6 ст. 46 Кодексу до визначення нових форм декларацій (розрахунків), які набирають чинності для складання звітності за податковий період, що настає за податковим періодом, у якому відбулося їх оприлюднення, є чинними форми декларацій (розрахунків), чинні до такого визначення.

Оскільки норми п. 214.6 ст. 214 Кодексу набрали чинності з 16 березня 2024 року, пропонуємо платникам акцизного податку до внесення відповідних змін до форми Декларації та набрання ними чинності здійснювати декларування податкових зобов'язань з акцизного податку з урахуванням внесених до Кодексу змін Законом № 3603 наступним чином.

Платники акцизного податку заповнюють лише відповідний розділ і додатки до Декларації, які відповідають виду господарської діяльності платника, виду підакцизних товарів (продукції) (п.3 розділу III Декларації).

В Декларації зазначаються податкові зобов'язання з акцизного податку, обраховані відповідно до встановлених Кодексом норм втрат та відходів:

із спирту етилового та інших спиртових дистиллятів, алкогольних напоїв, пива та продуктів із вмістом спирту етилового 8,5 відсотка об'ємних одиниць та більше - по коду операції А6 розділу А та, відповідно, здійснюється розрахунок у додатках 1 та 3 до Декларації;

з тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну (в тому числі тютюнової сировини, тютюнових відходів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах) - по коду операції Б5 розділу Б та, відповідно, здійснюється розрахунок у додатках 1 та 2 до Декларації;

з реалізації пального - по коду операції В5 розділу В та, відповідно, здійснюється розрахунок у додатку 1 до Декларації.

З урахуванням особливостей обрахунку норм втрат та відходів тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах - у розділі Б Декларації (у рядку по коду операції Б5) мають, зокрема, зазначатися:

податкові зобов'язання, визначені з обсягів понаднормативних втрат та відходів ферментованої тютюнової сировини під час її зберігання, транспортування і використання у виробництві тютюнових виробів (визначаються виходячи з перевищення 5 відсотків загального обсягу такої

тютюнової сировини, використаної для виробництва тютюнових виробів протягом такого календарного (звітного) місяця) або неферментованої тютюнової сировини під час її зберігання, транспортування, виробництва ферментованої тютюнової сировини (визначається виходячи з перевищення 10 відсотків загального обсягу (ваги) неферментованої тютюнової сировини, використаної для виробництва ферментованої тютюнової сировини протягом календарного (звітного) місяця);

податкові зобов'язання, визначені з обсягів понаднормативних втрат рідин, що використовуються в електронних сигаретах, під час їх зберігання, транспортування і використання у виробництві, у тому числі електронних сигарет (перевищення 5 відсотків загального об'єму таких рідин, використаних у виробництві, у тому числі електронних сигарет, протягом такого календарного (звітного) місяця).

Пунктом 214.6 ст. 214 Кодексу також встановлено порядок визначення норм середніх витрат ферментованої тютюнової сировини для виробництва сукупно усіх тютюнових виробів за відповідний календарний (звітний) місяць.

Так за наявності понаднормативних витрат ферментованої тютюнової сировини під час виробництва тютюнових виробів базою оподаткування є:

для тютюнових виробів, облік яких ведеться у кілограмах - обсяг понаднормативно витраченої ферментованої тютюнової сировини у виробництві тютюнових виробів;

для тютюнових виробів, облік яких ведеться в штуках, - кількість таких тютюнових виробів, яку можна було б виробити з обсягів перевитраченої тютюнової сировини з розрахунку 600 грамів на 1000 штук.

Платникам акцизного податку необхідно розраховувати акцизний податок виходячи з бази оподаткування визначеного з наднормативних сукупних витрат ферментованої тютюнової сировини для виробництва тютюнових виробів за відповідний календарний (звітний) місяць з урахуванням таких особливостей.

Для тієї продукції, облік якої ведеться у штуках, базою оподаткування є визначений обсяг понаднормативних витрат ферментованої тютюнової сировини під час її використання у виробництві тютюнових виробів, який визначається як різниця між:

а) загальним обсягом фактичних витрат ферментованої тютюнової сировини під час її використання у виробництві відповідних тютюнових виробів;

та

б) розрахунковим обсягом витрат ферментованої тютюнової сировини, розрахованим виходячи з обсягу вироблених тютюнових виробів та норми витрат у розмірі 600 грамів ферментованої тютюнової сировини на виробництво 1000 штук таких тютюнових виробів (без урахування втрат).

Для тієї продукції облік якої ведеться у кілограмах, базою оподаткування є обсяг наднормативних витрат ферментованої тютюнової сировини під час її використання у виробництві тютюнових виробів протягом календарного

(звітного) місяця, який визначається як різниця між:

а) загальним обсягом фактичних витрат ферментованої тютюнової сировини під час її використання у виробництві відповідних тютюнових виробів протягом календарного (звітного) місяця;

та

б) розрахунковим обсягом витрат ферментованої тютюнової сировини розрахованим виходячи з обсягу вироблених тютюнових виробів та норми витрат у розмірі 1000 грамів ферментованої тютюнової сировини на виробництво 1000 грам таких тютюнових виробів (без урахування втрат), протягом такого календарного (звітного) місяця;

Додатково зазначаємо, що платник акцизного податку має забезпечити ведення окремого обліку витрат ферментованої тютюнової сировини для виробництва тютюнових виробів, облік яких ведеться у штуках та кілограмах. У разі відсутності такого обліку дотримання норм середніх витрат ферментованої тютюнової сировини для виробництва тютюнових виробів здійснюється виходячи з розрахунку витрати ферментованої тютюнової сировини для виробництва тютюнових виробів, облік яких ведеться в штуках.

Щодо визначення податкових зобов'язань з понаднормативних сукупних витрат ферментованої тютюнової сировини для виробництва тютюнових виробів за відповідний календарний (звітний) місяць.

Розрахунок суми акцизного податку з тютюнових виробів (відповідно до обсягів понаднормативних витрат ферментованої тютюнової сировини при виробництві тютюнових виробів) має бути здійснено:

у Додатку 1 до Декларації по коду операції Б5, де зазначаються окремими рядками кількість/обсяг тютюнових виробів (облік яких ведеться у кілограмах), яка б могла бути виготовлена з обсягу наднормативних витрат ферментованої тютюнової сировини під час її використання у виробництві відповідних тютюнових виробів (про що вказати в колонці З «понаднормативні витрати тютюнової сировини») протягом календарного (звітного) місяця, обрахована виходячи з норми, яка становить 1000 грамів витрат ферментованої тютюнової сировини на 1000 грам таких тютюнових виробів (без урахування втрат) (гр.9);

у Додатку 2 до Декларації по коду операції Б5, де зазначається окремими рядками кількість тютюнових виробів (облік яких ведеться у штуках), яка б могла бути виготовлена з обсягу понаднормативних витрат ферментованої тютюнової сировини під час її використання у виробництві тютюнових виробів (про що вказати в колонці З «понаднормативні витрати тютюнової сировини») протягом календарного (звітного) місяця, обрахована виходячи з норми яка становить 600 грамів витрат ферментованої тютюнової сировини на 1000 штук таких тютюнових виробів (без урахування втрат) (гр.10).

Також у Додатку 2 до Декларації зазначаються:

розмір мінімального податкового зобов'язання, встановленого Кодексом (гр.17, 18 Д2);

сума мінімального податкового зобов'язання з обсягів товару (гр.19, 20 Д2);

сума акцизного податку з обсягів товару (яка з них має більше значення) (гр. 21 Д2).

Головним управлінням ДПС в областях, м. Києві, міжрегіональним управлінням ДПС по роботі з великими платниками податків, Інформаційно - довідковому департаменту ДПС довести зазначений лист до відома платників податків та забезпечити його врахування під час виконання функцій, покладених на контролюючі органи.

В.о. заступника Голови

Євгеній СОКУР

